TÜTÖS

genç fikirli demek, gerçek fikirli demektir. ATATÜRK

HAZİRAN 1971

TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR

YIL: 5 — SAYI: 51

Millî Eğitim Bakanı Şinasi Orel bir basın toplantısı düzenledi

Yüksek öğretim paralı olacak

Millî Eğitim Bakanı Şinasi Orel 18.5.1971 tarihinde bir basın toplantısı düzenleyerek Genel Eğitim ve Üniversite reformlarına değgin geniş açıklamalar yapmıştır. Millî Eğitim Bakanı Şinasi Orel "Millî Eğitim politikamız sosyal adalet ve fırsat eşitliği ilkelerine istinad ederek fertleri kabiliyetleri ölçüsünde toplum ihtiyaçlarına göre yetiştirmek olacaktır. Millî Eğitim sistemine ekonomik kalkınmayı ve sosyal gelişmeyi destekleyecek bir yapı ve muhteva kazandırmak amacımızdır" demiş ve reformların bu açıdan ele alınacağını bildirmiştir. Bu arada "her yıl Hükümet kapısına yığılan diplomalı genç sayısının azaltılacağını belirten Bakan Yurt Kalkınmasına yönelen bu politikanın muhtevasında Atatürk ilkeleri, ilk öğretim kademesinden en yükseğine kadar bütün kurumlarda izini taşıyacak ve benimsenecektir." demiştir.

Millî Eğitim Bakanı Şinasi Orel Üniversite reformu konusunda şu açıklamayı yapmıştır :

1) Üniversite reformu bütün üniversiteleri kapsayan ortak bir genel çerçeve içinde ele alınacak ve farklı uygulamalara imkân verecek bir şekilde gerçekleştirilecektir.

2) Üniversitelerin çalışma alanları ile toplum ihtiyaçları arasında uyumluluk sağlanacaktır,

3) Çeşitli nedenlerle fırsat ve imkân eşitliğinden yoksun kalmış öğrenciler için burs sistemi geliştirilecek ve yaz kursları düzenlenecektir,

4) Öğrencilerin, Devletin yaptığı eğitim harcamalarına katılması sağlanacaktır.

5) Başarılı öğrencilere kredi ya da burs verilecektir,

6) Paralı sistemin uygulanması ile yüksek öğretim kurumlarının kendi kendilerini idare edecek, malî özerkliğe haiz birer işletme olmaları sağlanacaktır,

7) Asistan ve öğrencilerin belli bir ölçüde yönetime katılmaları sağlanacaktır.

8) Kaynakların etkin biçimde kullanılması için tam gün çalışma ilkesinin uygulanması düşünülmektedir,

9) Öğretim üye sayısı arttırılacak mevcut tesislerden daha fazla öğrencinin yararlanması sağlanacaktır,

10) Kürsü sistemi yerine bölüm sistemi, sınıf geçme yerine ders geçme ve kredi düzeni getirilecektir,

11) Tam başarısızlık halinde öğrenciliğe son verilmesi daha üst derecede öğrenime girebilmek için belli bir başarı seviyesinin şart koşulması düşünülmektedir,

(Devamı Sayfa 3'de)

IŞIN

Ek Ders Ücretleri

Personel Kanununun uygulanmasından sonra, öğretmenlere ek ders ücreti ödemek bir sorun haline geldi. Ücretlerin zamanında ödenmesi için TÜTÖS'ün bütün uyarılarına, İlgililerin tutumu şöyledir.

Millî Eğitim Bakanlığı : Ek ders ücretlerini Maliye Bakanlığı öder.

Maliye Bakanlığı : Aktarma yapılmadığından, ücretler ancak maaş faslından ödenebilir.

Sorumlu Saymanlıklar : Maaş faslından ücretler kadrosuz ödenemez.

Sayıştay : Vergi, maaş ve ücretlerin birleştirilmesiyle kesilir.

Sayıştay : Yanlış olmuş; vergi önceden olduğu gibi maaş ve ücretlerden ayrı, ayrı kesilmelidir.

Ve ..... devamı gelecek sayıda.

G. K.

başyazı

Reform Komitesi ve Yürütme

Gültekin KURDOĞLU
TÜTÖS Genel Sekreteri

18 Mayıs 1971 günü Millî Eğitim Bakanı Sayın Şinasi Orel bir basın toplantısı düzenleyerek Millî Eğitim Bakanlığınca yapılmakta olan reform çalışmalarının esaslarını açıkladı. Sayın Şinasi Orel'in göreve başladıktan sonra karşılaştığı sorunlara olumlu çözüm yolları getirmek için bir "Reform Komitesi" kurduğu ve bu komiteye, çoğunluğu Bakanlık dışından çeşitli üniversitelerde görevli Atatürk Devrimlerine içtenlikle bağlı dinamik kişileri getirdiği bilinmektedir. "Reform Komitesi", Özel Yüksek Okullarla ilgili Anayasa Mahkemesi kararının yürürlüğe girmesine kısa bir süre kalması nedeni ile, önce bu soruna el atmıştır, Özel Yüksek Okullarda okuyan öğrencilerin öğrenimlerine devamı sağlayacak yeni bir kanun tasarısının hazırlanması yanında tüm eğitim sorunları üzerinde de "Reform Komitesi" tarafından çalışmalar yapılmaktadır.

Kuruldukları günden beri huzursuzluğa sebep olan ve basın toplantısında Sayın Bakan tarafından da kâra yönelmiş işletmeler olarak nitelenen özel yüksek okulların faaliyetine son verilecektir. Böylece Anayasa Mahkemesi kararının ışığı altında yapılan çalışmalarla, "Eğitim sistemimizi yozlaştıran" bir uygulama, terkedilmiş, akılcı ve yurt gerçeklerine uygun bir yol tutulmuş olacaktır.

Ülkemizin ve halkımızın geleceğini etkilemesi bakımından "eğitimde fırsat eşitliği" ilkesinin gerçekleşmesini sağlayacak bir sistemin getirilmesi artık kaçınılmaz bir zorunluk haline gelmiştir. Bu nedenle "Reform Komitesi"nin araştırma ve plânlamalarının uygulama sahasına aktarılmasında bazı endişelere değinmek yerinde olacaktır. "Reform Komitesi", anladığımız kadarıyla; bir araştırma ve plânlama sonucu, eğitimde yapılması gerekli reformları saptayacaktır. Bu saptama sırasında önemli sorunlar bir bir ortaya çıkacaktır. Sonra sıra bu sorunların çözümüne ve uygulamaya gelecektir. Yasalara göre uygulamanın sorumluluğu yürütmenin üzerindedir. Millî Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütü bugünkü kuruluş şekli ve kadrosu ile bu yükü omuzlayabilecek midir? Evet demek için insanın çok iyimser olması gerekmektedir. Bize öyle geliyor ki, bugünkü kuruluşu ve kadrosu ile Bakanlık Merkez Örgütü reformları gerçekleştirebilecek ve bu yükün altından kalkabilecek güçte değildir. Bu durum eğitim reformlarının yozlaşması sonucu-

(Devamı Sayfa 2'de)

Özel Yüksek Okullar Kanunu Tasarısı Meclise Sevkedildi

Robert Kolej Üniversite haline getirilecek

Anayasaya aykırı oldukları gerekçesiyle kapatılması kararlaştırılan özel yüksek okullarda okuyan öğrencilerin öğrenimlerine devam etmelerini sağlayacak kanun tasarısı 18 Mayıs 1971 tarihinde Meclise sevkedilmiştir. Tasarıya değgin Hükümet görüşünü açıklayan Millî Eğitim Bakanı Şinasi Orel "Özel Yüksek Okulların bütün dünyanın aksine kâra yönelmiş işletmeler haline geldiklerini" belirtmiş ve "Özel yüksek okullar uygulaması eğitim sistemini zedeliyor" demiştir. Millî Eğitim Bakanı Şinasi Orel, özel yüksek okullar tasarısı hakkında daha sonra şu bilgiyi vermiştir : "Anayasa ve kanunların gösterdiği cebrî iktisap yollarına başvurulmadan önce ilgili müesseseler ile doğrudan doğruya temas kurularak taşınır ve taşınmaz malların rizaen satın alınması ve kiralanması yoluna gidilmesi bu yol ile imkân dahiline girmeyen ve fakat edinilmesinde zaruret görülen taşınır ve taşınmaz mallar için de geçici kullanma için idari irtifak tesis etme veya kamulaştırma yollarından biri ile bu iktisabın tahakkuk ettirilmesi uygun görülmüştür.

Özel yüksek okul öğrencileri paralı olarak öğrenime devam edeceklerdir. Bu öğrencilerin bağlandıkları akademi ve üniversitelerde yüksek öğrenim döner sermaye düzeni içinde yürütülecektir. Talebeler yıllık ücretleri 4 eşit taksitle ödeyeceklerdir. Kanuna göre açılan yüksek okullara intikal edecek olan öğrencilerin özel yüksek okullarda kazanmış oldukları hak saklıdır. Yeni yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmelik ve programlar uygulanacaktır. Özel Yüksek Okullara verilmiş diplomalar ile bu kanun gereğince açılan yüksek okullar tarafından verilecek diplomalra benzeri diğer resmî öğretim kurumlarının diplomaları ile aynı hak ve yetkileri sağlayacaktır." Robert Kolej için Bakanlık bazı şartlar öne sürmüştür. Bu vakfın olduğu gibi devam etmesi için yüksek kısmın mallarının hazineye tescil edilmesi ve "BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ" haline gelmesi için Arnavutköy kız kısmı ile birleştirilmesi gerekmektedir. Bunların malları da hazineye tescil edilmelidir. Bu konuda son görüşmeler yapılmaktadır. Şayet anlaşma olursa üniversite haline gelecektir".

—****—

Genel Başkan Senirkent ve Isparta'ya Gitti

TUTOS üyesi Teknik Öğretmenlerin düzenledikleri toplantılara katılmak ve çeşitli konulara değgin görüşmeler yapmak maksadıyle Genel Başkan Mehmet Emin Zorkun, 15 Mayıs 1971 tarihinde Isparta ve Senirkent'e gitti. Senirkent'te düzenlenen toplantıya Merkez Yönetim Kurulu üyesi Orhan Etike ile Isparta Sanat Enstitüsü Müdürü Sezai Yalınes de katıldılar. Toplantı saat 14.00 de Senirkent Yapı Enstitüsü Müdürü Cemal Deveci'nin başkanlığında başladı. Söz alan konuşmacılar özellikle 439 sayılı Kanunun değiştirilmesi ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun uygulamasındaki aksaklıklar üzerinde durdular. Daha sonra Genel Başkan Mehmet Emin Zorkun TÜTÖS'ün bu konuda yaptığı ve yapmakta olduğu çalışmaları anlattı. Isparta'da düzenlenen toplantıya Sanat Enstitüsü Müdürü Sezai Yalınes Başkanlık yaptı. Toplantı saat 19.00 da başladı ve geç saatlere kadar devam etti. TÜTÖS üyesi Teknik öğretmenler Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Kuruluş Kanunu tasarısı, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okuluna öğretmen seçimi ve bu okulun öğretim programları üzerinde durarak görüşlerini açıklıadılar. Toplantının sonunda bir konuşma yapan Genel Başkan Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunun bugüne değin Kuruluş Kanununa kavuşturulamayışının nedenlerini anlattı ve kendisine yöneltilen soruları cevaplandırdı.

—****—

Deprem bölgesindeki Teknik Öğretmenler ziyaret edildi

Burdur'da depremden zarar gören Teknik Öğretmenlerle görüşmek ve TÜTÖS adına kendilerine geçmiş olsun demek maksadıyle Genel Başkan Mehmet Emin, Zorkun, Merkez Yönetim Kurulu Üyesi Orhan Etike ve Isparta Sanat Enstitüsü Müdürü Sezai Yalınes'le birlikte 16 Mayıs 1971 Pazar günü Burdur'a gitti. Burdur Merkez Temsilcisi Saim İzdeş ve TÜTÖS Üyesi Teknik Öğretmenlerle yapılan toplantıda söz alan konuşmacılar depremden sonra Millî Eğitim Bakanlığı yetkililerinin ilgisizliğinden yakındılar ve özellikle yeni öğretim yılı başlayıncaya

(Devamı Sayfa 2'de)

Öğretmenlere kadro veriliyor

Millî Eğitim Bakanı Şinasi Orel, öğretmenlerin intibaklarının yeniden düzenlenebilmesi için yeteri kadar kadro sağlandığını açıklamıştır

Bilindiği gibi 1322 sayılı Genel Kadro Kanunu ile 1 Kasım 1970 tarihi esas alınarak öğretmenlerin intibakı 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunun 90. maddesiyle eklenen Ek Geçici I. ve 2. maddelere göre yapılmış ve öğretmenler maaşlarının karşılığı olan derecenin birinci kademesine intibak ettirilmişlerdi. Bu nedenle geçmiş hizmetleri değerlendirilmeyen öğretmenlerin bulundukları derecede kademe ilerlemesi yapmaları imkânsız duruma gelmişti. 28 Mayıs 1971 Cuma günü yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında konu görüşülmüş Millî Eğitim Bakanlığına 22 bin kadro ayrılması kararlaştırılmıştır. Buna göre öğretmenlere maaşlarına denk kadrolar verilecek ve öğretmenlerin bulundukları derecede kademe ilerlemesi yapmaları sağlanacaktır.

GÖRÜŞLER

Yatılı Okullarda Gece Nöbeti

Hayri KUMRAN

Bugünkü Anayasa düzeni, çeşitli iş alanlarında devlet hizmetinde çalışanlarla ilgili yeni hükümler getirmiş, toplum hayatının daha dengeli ve huzurlu olmasını amaç edinmiştir. Serbest iş hayatında çalışanlar, Anayasanın getirdiği sendikal haklar ve kanunların sağladığı olanaklarla haklarını elde etmekte, fakat Devlet memurları, en normal isteklerini ve şikayetlerini üst makamlara duyuramamanın ezikliği içinde bulunmaktadırlar.

Yatılı sanat enstitülerinde görev yapan öğretmenler olarak bazı sorunlarımızın çözümünü, batılı bir anlayışla üst makamlardan beklemenin en tabii bir hakkımız olduğuna inanmak istiyoruz.

Oysa, haklı olduğumuza inandığımız konularda bile yirmi yıl önce hazırlanan yönetmelik maddeleri esas alınarak cevap verilmekte, ve şikâyetlerimizin nedenlerinin araştırılmaması da huzursuzluğumuzu arttırmaktadır.

Dileğimiz yöneticilerin isteklerimize kulak vermeleri, sorunlarımızın çözümünü geciktirmemeleridir.

(Devamı Sayfa 2'de)

HABERLER ... HABERLER ... HA

TÜTÖS istanbul Şubesi Genel Kurul toplantısı yapıldı

İbrahim Anlaş Şube Başkanlığına Seçildi

TÜTÖS İstanbul Şubesinin olağan Genel Kurul Toplantısı TÜRK İŞ Birinci Bölge Temsilciliği toplantı salonlarında, Sıkı Yönetim Komutanlığından izin alınmak suretiyle, 2 Mayıs 1971 tarihinde yapılmıştır. Şükrü Doğancan'ın başkanlığında açılan kurul toplantısı olgun ve oldukça samimi bir hava içinde geçmiş, Nazif Sezgin başkanlığındaki Şube Yönetim Kurulu ibra edilmiştir. Genel Başkanımız Mehmet Emin Zorkun da toplantıya katılarak bir konuşma yapmış çoğu sorunlarımızı açık bir şekilde dile getirmiş ve üyelerimizi aydınlatmıştır.

Yeni yönetim denetleme ve onur kurullarının oluşturulması için seçim yapılmış ve sonunda aşağıdaki listede isimleri yazılı arkadaşlarımız iş başına getirilmişlerdir.

YÖNETİM KURULU :

Başkan : İbrahim ANLAŞ
Sekreter : Ertuğrul ALP
Muhasip : Salih HASIRCI
Üye : Hayrettin ULUĞ
Üye : Necati KOÇER

DENETLEME KURULU :

Başkan : Metin KESKİN
Üye : Mehmet SÜTÇÜ
Üye : Aydın AĞFALOĞLU

ONUR KURULU :

Başkan : Nazif SEZGİN
Üye : Hasan GÖNÜL
Üye : Şükrü DOĞANCAN
Üye : Halis ÇETİNKAYA

—*★*—

TÜTÖS Samsun Şubesi açıldı

Şube Başkanlığına Naim Durmaz getirildi

TÜTÖS Samsun Merkez Temsilcisi Naim Durmaz'ın başkanlığında Muammer Kaya, Cengiz İşsever, Saniye Yücel ve Erol Özlüoğlu'dan oluşan müteşebbis kurul, Genel Başkanlığa başvurarak Samsun Şubesini açmak istediğini bildirmiştir. Bu isteği verinde bulan Merkez Yürütme Kurulu, Anatüzüğümüzün 20. maddesinin (b) bendine göre 25 Mayıs 1971 tarih ve 3 sayılı kararı ile Müteşebbis Kurula TÜTÖS Samsun Şubesini açmak yetkisini vermiştir Daha sonra toplanan Şube Genel Kurulu, Denetleme ve Onur Kurullarına şu üyeleri seçmiştir :

YÖNETİM KURULU :

Başkan : Naim DURMAZ
Sekreter : Muammer KAYA
Sayman : Cengiz İŞSEVER
Üye : Saniye YÜCEL
Üye : Erol ÖZLÜOĞLU

DENETLEME KURULU :

Başkan : Nihat ÖZER
Üye : Gülsevim ÇAYMAZ
Üye : Mevlüt ÖCALAN

ONUR KURULU :

Başkan : Erol ÖKTEN
Üye : Güler İNCE
Üye : Kemâl DEMİREL

—*★*—

ÖLÜM

Konya Sanat Enstitüsü Makine Ressamlığı Atelyesi Şefi Teknik Öğretmen Ali Ulusoy'un kızı Tülay tutulduğu hastalıktan kurtulamıyarak 5. Mayıs 1971 tarihinde hayata gözlerini yummuştur. Arkadaşımızın acısını paylaşır allesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

Ahmet Erdem'i de Kaybettik

19 Nisan 1971 Pazartesi günü bir kalp krizi geçiren değerli arkadaşımız Ahmet Erdem aramızdan ebediyyen ayrılmıştır. Teknik Öğretmenler topluluğunda dürüstlüğü ve çalışkanlığı ile tanınan Ahmet Erdem 1925 yılında Konya'nın Kırıkhan ilçesinde doğmuş, ilk ve orta öğrenimini Konya'da tamamladıktan sonra Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okuluna girmiş ve bu okuldan da 1947 - 1948 öğretim yılı sonunda mezun olmuştur. Sırasiyle Erzurum, Yozgat ve Muğla Sanat Enstitülerinde müdür ve öğretmen olarak görev yapan Ahmet Erdem 1959 yılında Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğünde Şube Müdür Muavinliğine atanmıştır. Daha sonra 4489 sayılı Kanun uyarınca Almanya'ya gönderilen arkadaşımız mesleki bilgi ve görgüsünü arttırmış, dönüşte Ağaç ve Metal İşleri Olgunlaşma Enstitüsünde görevlendirilmiştir. Aramızdan ayrılan Ahmet Erdem'e Tanrıdan rahmet, geride bıraktıklarına da başsağlığı dileriz.

IX. Millî Eğitim Şûrası Toplanıyor

Öğrendiğimize göre, Dr. Nejat Erder'in başkanlığında kurulan Milli Eğitim Bakanlığı Reform Komitesi, BÜYÜK EĞİTİM REFORMUNUN esas ve ilkelerini hazırlamış bulunmaktadır. Hazırlanan Eğitim Reformu taslakları, Haziran 1971 ayında toplanması kararlaştırılan IX. Milli Eğitim Şûrasına sunulacaktır. IX. Milli Eğitim Şûrasının da görüşleri alındıktan sonra hazırlanacak tasarılar Bakanlar Kuruluna sunulacak ve uygun görülen değişiklikler yapıldıktan sonra T.B.M.M.'ne sevkedilecektir.

Nişan

Teknik Öğretmen
Saim Köycüoğlu
ile
Öznur Balatlı
nişanlandılar,
8. Mayıs 1971 TARSUS

—*★*—

Teknik Öğretmen
Salih Uçar
ile
Ayfer Berkuş
nişanlandılar,
23. Nisan 1971 İZMİR

—*★*—

Doğum

Teknik Öğretmen
Zeki İlbaş
ile
eşi Nurten İlbaş
kızları Nüket'in doğumunu dost ve yakınlarına müjdelerler.
10. Nisan 1971 SİVEREK

—*★*—

Teknik Öğretmen
Muammer Ermiş ve eşi oğulları Cengiz'in doğumunu dost ve yakınlarına müjdelerler.
28. Nisan 1971 MARAŞ

—*★*—

Teknik Öğretmen
Selâhattin Demirbaş ve eşi oğulları İlhami'nin doğumunu dost ve yakınlarına müjdelerler.
24. Mart 1971

—*★*—

Teknik Öğretmen
Burhan Sevinç ve eşi oğulları Gökhan'ın doğumunu dost ve ve yakınlarına müjdelerler.
4. Mayıs 1971 MARAŞ

Deprem bölgesi

(Baştarafı Sayfa 1'de)

kadar öğretmenlerin yerleştirilmesi için Milli Eğitim Bakanlığınca alınması istenilen tedbirler üzerinde durmuşlardır.

Öğretmenler halen kendilerine verilen çadırlara yerleşmişler. Aralıklı olarak devam eden deprem tüm konutları oturulamıyacak bir duruma getirmiş. Kış bastırmadan, depreme dayanıklı konutların yapılamıyacağından korkuyor herkes. Bankalar ve diğer kamu kuruluşları kendi mensuplarının yerleşme ve konut sorunlarını çözümlemek için çalışmalara başlamışlar. Milli Eğitim Bakanlığından hiç ses yok. Oysa Sanat Enstitüsü, Burdur'da 27 dönümlük bir alana kurulmuş. Sanat Enstitüsünün kurulmuş olduğu bu alan lojman yapımına elverişli. Mesleki ve Teknik Öğretim Müsteşarlığınca Senirkent Yapı Enstitüsünün olanaklarından da yararlanılarak lojman yaptırılması ve böylece kış bastırmadan depremden zarar gören Teknik Öğretmenlerin yerleşme sorununun çözümlenmesi mümkün. Önemli olan Milli Eğitim Bakanlığınca depremden zarar gören tüm öğretmenlere ilgi gösterilmesi, çoğu kirada oturan öğretmenlerin yerleşme sorununun biran önce çözümlenmesidir.

BAŞYAZI

Reform Komitesi ve Yürütme

(Baştarafı Sayfa 1'de)

nu doğuracaktır. Yıllardan beri mevcudu devam ettirme düşüncesinin benimsendiği ve günümüzde 35 genel müdürlüğe dağılmış olan Bakanlık Merkez Örgütünün reformları omuzlayabilecek bir duruma getirilmesi ve daha iyi bir işleyiş düzenine kavuşturulması öncelikle sağlanmalıdır. Bu bir reorganize ve yeterli bir kadro işidir.

Basın toplantısında reformların, "Sosyal adalet anlayışına ve eğitimde fırsat eğitliği ilkesine dayalı ekonomik kalkınmamızı ve sosyal gelişmemizi destekleyecek bir yapıda" ele alınacağını belirten Sayın Eğitim Bakanı'nın bu konu üzerinde önemle durduğunu sanmaktayız. Aksi halde, "Reform Komitesi"nin olumlu çalışmaları kâğıt üzerinde kalacak, saptanan amaçlara ulaşmak güçleşecektir.

GÖRÜŞLER

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Yatılı Sanat Enstitülerinde normal çalışma saatleri dışında, 24 saat gece nöbeti tutmakla da görevli olan öğretmenlerin durumu Milli Eğitim Bakanlığına bağlı diğer okulların Yönetmelikleri ve Anayasa hükümleriyle çelişme halindedir. Milli Eğitimde birliği, hak ve görev beraberliğini sağlamak için mevcut yönetmeliklerin değiştirilmesi gerekmektedir. Sanat Enstitüsü Yönetmeliğinin kanun ve diğer okul yönetmelikleriyle çelişen yanları şunlardır :

A — DİĞER OKUL YÖNETMELİKLERİYLE ÇELİŞEN YANLARI

a) Kız Enstitüleri yönetmeliğine göre, bu okullarda yatılılık pansiyon esasına bağlanmıştır. Nöbet tutan öğretmenler, günlük normal mesaiden sonra serbesttirler. Gece Nöbetini müdürlükçe BELLETİCİ ÖĞRETMEN olarak atananlar, alacakları bir ücret karşılığında ve okuldan sağladığı diğer haklardan da faydalanarak yürütürler.

b) Yatılı lise ve ortaokullarda da, yatılılık yine pansiyon esasına bağlanmıştır. Devlet hesabına yatılı okuyan öğrenciler ile paralı yatılı okuyan öğrenciler, Lise ve Ortaokul yönetmeliğine göre, Müdürün tayin edip Bakanlığa bildireceği belletici öğretmenler yönetirler ve bu belletici öğretmenlere yeterli bir ücret verilir.

c) İlköğretmen okullarında görev yapan öğretmenlere 4274 ve 6234 sayılı kanunların sağladığı haklarla okulların lojmanlarında ücretsiz oturma ve sürekli yemek yeme gibi daha birçok haklar tanınmıştır. Ayrıca 1965 - 1966 Öğretim yılı başında yenilenen ve 1364 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan bir yönetmelikle, yatılı öğretmen okullarında bu öğretmenlere grup başlık ücreti nöbet hizmetlerine bir karşılık olarak verilmektedir.

Oysa, Sanat Enstitüleri Yönetmeliği 22 yıl önce hazırlanmış olması nedeniyle, okullarımızın ihtiyaçlarını karşılıyamamakta, öğretmenlerin en tabii haklarının kaybolmasına sebep olmakta ve gece nöbetini bir angarya haline getirmektedir.

B — İŞ KANUNU İLE ÇELİŞEN YANLARI

İş hayatını yeni Anayasaya uydurmak, işverenle işçinin haklarını değerlendirebilmek maksadiyle, 28.7.1967 tarihinde yürürlüğe giren 931 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre bir işçi günde sekiz saat çalışmak zorundadır. Aynı kanunun 35. maddesine göre, fazla mesai yaptırıldığı takdirde, fazla mesai ücreti almakta ve fazla mesai süresi 3 saati geçmemektedir.

Ayrıca, işçiler hafta tatili ve genel tatil günlerini ücretli olarak yapmaktadırlar. Bayram ve tatil günlerinde çalıştıkları takdirde, o güne ait ikinci bir ücret alma hakkını kazanmaktadırlar.

Oysa Sanat Enstitülerinde görev yapan öğretmenler sekiz saatlik normal mesaiden sonra 24 saatlik nöbet görevini yüklenmek zorundadırlar. Ücretsiz olarak yapılan bu görev, iş kanununun açık hükümleriyle çelişmektedir.

C — DİĞER KANUNLARLA ÇELİŞEN YANLARI

a) 2739 ve ek 3466 sayılı Ulusal Bayram ve Genel tatil Günlerine ait Kanunlara göre; Cumhuriyet Bayramı, Zafer Bayramı, Ulusal Egemenlik Bayramı, Bahar Bayramı, Şeker Bayramı, Kurban Bayramı, Yılbaşı, Gençlik ve Spor Bayramı, Hürriyet ve Anayasa Bayramı günlerinde, Diğer devlet memurları gibi, öğretmenlerinde okulda nöbet tutmayarak tatil yapmaları gerekmektedir.

b) 394 sayılı hafta tatili kanununu değiştiren 936, 3062, 5620 ve 6710 sayılı kanunlar haftanın en az bir gününü dinlenme maksadiyle ayırmayı şart koşmuş, resmi dairelerde ise bir buçuk gün hafta tatili yapılacağı kesin olarak belirtilmiştir. Yönetmeliğin malum maddesi bu kanuni hakkımızı da elimizden almakta, Cumartesi ve Pazar günleri bilâ ücret nöbet tutmaktayız.

c) 14.7.1965 tarihinde kabul edilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 178 inci maddesi, günlük çalışma saatleri dışında vazife görenlere fazla çalışma ücreti verileceğini açıklamaktadır. Kanunun yürürlüğe girmesi üzerinden dört yıl geçmiş olmasına rağmen, Sanat Enstitüsü yönetmeliğinin 75. maddesinde herhangi bir değişiklik yapılmasının düşünülmemesi gerçekten üzücüdür.

d) Büyük şehirlerde 24 saat nöbet tutan Emniyet Mensupları ise, ertesi gün 24 saat istirahatli sayılmaktadır. Oysa, yönetmeliğin söz konusu hükümlerine göre, yatılı Sanat Enstitülerinde çalışan öğretmenler, 24 saatlik nöbet görevinden sonra ertesi gün derslerine hazırlıklı olarak girmek mecburiyetindedirler. Biliyoruz ki, kanun ve yönetmeliklerin birinci niteliği çalışanlara eşit haklar sağlamaktır.

D — MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI EMİRLERİYLE ÇELİŞEN YANLARI

Kanaat dönemleri arasındaki büyük dinlenme tatillerinde öğretmenlerin Valilik ve Kaymakamlardan izin almadan görev mahallinde ayrılabileceklerine dair Bakanlık emirleri, maalesef yatılı sanat enstitülerinde uygulanmamaktadır. Nöbet görevinden ayrıldığımız takdirde yönetmeliğin 75. maddesi karşımıza dikilmekte ve ek ders görevi ücreti kesilmektedir.

E — ANAYASA İLE ÇELİŞEN YANLARI

Anayasamızın 42. maddesi, angarya niteliğinde işleri kesinlikle yasaklamakta 44. maddesinde her çalışanın dinlenme hakkına sahip olduğu ücretli hafta ve bayram tatilinin kanunla düzenleneceği belirtilmektedir. Yatılı Sanat Enstitülerinde öğretmenleri tatil günlerinde dahi 24 saat nöbet tutmaya zorlayan yönetmeliğin 75. maddesi, Anayasanın söz konusu maddeleriyle çelişmektedir.

F — TEKLİFLER

Sanat Enstitülerinde çalışma süresi, diğer okullardan farklı olarak 8 saattir, Günde 8 saatlik fikrî ve bedenî çalışmadan sonra öğretmenin biraz dinlenmeye ihtiyacı vardır. Bu 8 saatlik çalışmadan sonra, ayrıca gece nöbetlerinin tutulması gerçekten zor ve ağırdır. Pazar ve bayram tatillerinin de karşılıksız olarak nöbetle doldurulması çok düşündürücüdür. Bu husus bizleri huzursuz yapmaktadır.

Yukarda açıkladığımız gibi Sanat Enstitüleri yönetmeliğinin tümünü, Anayasaya göre yeniden ele almak mecburiyeti vardır. Bilhassa yönetmeliğin 75. maddesi Kanunlara aykırı olduğu için en kısa zamanda değiştirilmelidir.

Yönetmelikte günümüzün şartlarına uygun değişiklikler süratle yapılmalı, hiç olmazsa Sanat Enstitülerindeki yatılılık Kız Enstitüsü ve Liselerde olduğu gibi pansiyon esasına bağlanmalı, geceleri de ücret karşılığı BELLETİCİ ÖĞRETMEN görevlendirilmelidir.

Acısını yüreklerimizde hissettiğimiz bu haksızlığın biran önce giderilmesini Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerinden istemekteyiz.

Milli Eğitim Bakanı Şinasi Orel

(Baştarafı Sayfa 1'de)

12) Üniversite ve Üniversiteler arası organlara bağlı plânlama örgütleri kurulacak ve bunlarla Milli Eğitim Bakanlığı arasında ortak çalışma esasına dayanan ilişkiler sağlanacaktır.

Milli Eğitim Bakanı Şinasi Orel ilk ve orta öğretim konusunda da şu bilgiyi vermiştir : "İlk ve orta öğretimdeki verimlilik hesaplamalarına göre ilkokula giren her 100 öğrenciden ancak 5'i Lise ve dengi okulları bitirebilmekte, bunlardan 4'ü yüksek öğretim önüne ve geriye kalan 1'i de hayata hazırlanmaktadır. Görülüyor ki, sayı bakımından, orta öğretim sistemi hayata ve iş alanlarına hazırlama görevini yerine getirememekte ve orta öğretim sistemi kalkınma hedeflerine ters düşmektedir. Yüksek öğretim ve kalkınma plânının nicelik ve nitelik bakımından öngördüğü insan gücü hedefleri tahakkuk ettirilememiştir. Yapılan maddi ve manevi fedakârlığın çok altında randıman vermektedir. Yurt kalkınmasının gerektirdiği insan gücünü yetiştirmekten uzaktır. "Daha sonra akademiler ve yüksek öğretim kurumları reformune değinen Bakan şunları söylemiştir :" İktisadi ve Ticari Bilimler Akademileri, Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademiler, Güzel Sanatlar Akademisi ve genellikle diğer resmi yüksek okulların verdikleri diplomaların üniversitelerin verdikleri diplomalara eşdeğer olması bakımından bunların Anayasaya uygun yüksek öğretim kurumları olabilmeleri için özerk tüzel kamu kişileri biçimine getirilmeleri gerekir. Köklü tedbir olarak özel yüksek okulların mevcut akademilerin bünyesine dahil edilebilmesi için bu şartın gerçekleşmesi gerekir. Yüksek okullar bir arada ele alınacak ve bunların ortak ilkelere bağlanarak bütünleştirilmesi üzerinde durulacaktır. "Bakan konuşmasının sonunda üniversite reformu üzerinde yoğun çalışmalar yapıldığını da bildirmiştir.

İNCELEMELER

(Baştarafı Sayfa 4'de)

li ders için aylık olarak 70 TL. vergi kesilmektedir. Halbuki bu öğretmen haftalık 4 saat dersi bir okulda okutursa 52 TL. vergi vermektedir. Başka başka okullarda ders okutmakla bir öğretmen, 18 TL. fazla vergi ödeme durumuna düşmekle beraber çeşitli okullara gitmekle diğer masrafları artacağı gibi üç okula ait iş ve işlemleri de üzerine almış olacaktır. Bunlar öğretmen kurulu toplantıları, zümre toplantıları, okul koruma ve aile birliği toplantıları ve çeşitli sosyal faaliyetler olarak sayılabilir. Çeşitli okullarda ücretli ders alma durumuna göre çeşitli örnekler cetvel 6'da gösterilmiştir.

SONUÇLAR :

A) Örnek olarak seçilen 10, 7, 4 ve 2 nci dereceden maaş alan öğretmenlerin haftalık ücretli saatlarına göre kademe kademe çıkarılmış olan 1, 2, 3 ve 4 numaralı cetvellerin incelenmesi :

1 — Haftada 12 saat ücretli dersi olan ve dereceleri farklı olan 4 öğretmenin aylık olarak net ücretleri incelendiğinde :

10 uncu dereceden maaş alanın ücreti					352 TL.	tutmakta
7 nci	"	"	"	"	305	" "
4 ncü	"	"	"	"	288	" "
2 nci	"	"	"	"	235	" "

2 — Haftada 17 saat ücretli dersi olan ve dereceleri farklı olan 4 öğretmenin aylık olarak net ücretleri incelendiğinde :

10 uncu dereceden maaş alanın ücreti					495 TL.	tutmakta
7 nci	"	"	"	"	455	" "
4 ncü	"	"	"	"	415	" "
2 nci	"	"	"	"	360	" "

Bunlarda göstermektedir ki, öğretmenin kıdemi yükseldikçe ders ücretinden ele geçen miktarlar düşmektedir. Yapılan görev tamamen aynı olmasına rağmen karşılığında alınan paralarda büyük farklar görülmektedir. Örneğin; 12 saatlik haftalık derse göre 10 dereceden maaş alan ile 2 nci dereceden maaş alan arasında 117 lira gibi bir fark kıdemli öğretmenin aleyhine işlemektedir.

Bu fark, 17 saat derse göre düşünülürse 136 liralık bir fark ortaya çıkar. Uzun yıllar bu mesleğe emek vermiş bir kimse için 136 liralık bir düşüşün değerlendirmesini yapmak oldukça güç olmakatdır.

B) Örnek olarak seçilen 10, 7, 4 ve 2 nci dereceden maaş alan öğretmenlerin derecelerine göre saat başına aldıkları net ücret tutarları cetvel 5 de gösterilmiştir.

Bu cetvelin incelenmesinde :

a) Ayni derece maaşta, haftalık ücretli ders saati sayısı değiştikçe, saat başına alınan net ücret de değişmektedir. Bu farklar saat başına en az 7.26 TL. ile 7.56 TL. arasında olmaktadır. Örneğin; haftada 20 saat ücretli dersi olan bir öğretmenin eline saat başına 7.26 TL. geçmekte, haftada 8 saat ücretli dersi olan bir öğretmenin eline de 7.56 TL. geçmektedir.

Ücretli saatler, maaş karşılığı saatler dışında yapılan dersler olduğuna göre fazla mesai şeklinde düşünülürse çok çalışanın ücreti fazla olacağı yerde tersine azalmaktadır.

b) Derecelere göre ele geçen saat başına net ücretler ayni saatler için incelenirse arada büyük farklar görülecektir. Örneğin; 10 uncu derecede haftada 12 saat ücreti olan, saat başına net olarak 7.33 TL. 7. derecede 6.35 TL, 4. derecede 6.00 TL. ve 2 nci derecede ise 4.89 TL. ücret geçmektedir. Böyle bir görünüş ise Milli Eğitime fazla emek vermenin, tecrübe ve geniş bilgi sahibi olmanın eksi yönde değerlendirilmesi şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bunun da çeşitli huzursuzluklara yol açacağı, aynı hizmetin başka başka değerlerle gördürüleceği esasını ortaya koyar.

3 — Haftalık ücretli ders saatleri aynı olup bir okulda veya iki okulda görev yapan öğretmenlerin aylık toplam ücretlerinden kesilen vergi veya kesinti miktarları arasında da önemsenecek derecede farklar olmaktadır. Bütün ücretli saatleri bir okulda olan öğretmenin kesintisi daha az, aynı miktardaki ücretli saatleri başka başka okullarda tamamlıyan öğretmenin kesintisi daha fazla olmaktadır. Bu durum çeşitli saatler ve bölüntüler için cetvel 6 da gösterilmiştir.

4 — Yukarıda sayılan hususların öğretmenler topluluğundaki zararları aşağıda görüldüğü gibi sıralanabilir.

a) Öğretmen ile idareci arasında sürtüşmelerin doğmasına, yol açar.

b) Öğretmenler arasında serzenişli sözlerin sarfına ve huzursuzluklara sebep olur.

c) Öğretmenin ücretli dersi almamasına bir birçok derslerle öğretmen bulunamamasına yol açar.

d) Öğretmenin derslerine şevkle sarılmasını engeller.

e) Öğretmenin başka bir okulda boş geçen derse gitmesini engeller.

f) Okul idarecilerini, ücretli derslerin dağıtında müşkül durumda bırakır.

g) Tecrübeli bir öğretmene fazla ders vermekle sanki onun cezalandırılması gibi bir ortam yaratır.

h) Fazla çalışan öğretmenin hakkının ödenmediği düşüncelerini doğurur. Teknik öğretim okullarında atelye çalışmalarında büyük düzensizliklerin olmasına yol açarak öğretimin aksamasına sebep olur.

j) Aynı maksat için ödenen paranın farklı olması gibi eşitliğe uymıyan bir durum yaratır.

larına göre saat başına net olarak 7.50 ile 4.50 TL. ödenmesi gibi.

k) Personel kanunu ile maaşa bir miktar zam yapılır bu zammın tamamının geri alınması gibi bir ortam yaratılmıştır.

İDARECİLERİN DURUMU :

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu yürürlüğe girmeden önce okullarda idarî görev yapan öğretmenlere, makam maaşı ve 2/3 kadro ile ödenek verilerek bu hizmetleri değerlendirilirdi. Ayrıca Meslekî ve Teknik Öğretim okullarında atelye şefliği yapan öğretmenlere milyonluk mesuliyetlerine karşılık 150 TL. lik bir makam ödeneği verilirdi.

Meslekî ve Teknik Öğretim Okullarında, yukarıdaki durum idareciler için tatmin edici olmazdı. Zira öğretmen haftada 40 saat çalışır idareci ise en az 44 saat veya bunun üzerinde görevin gerektirdiği kadar çalışırdı. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1/XII/1970 tarihinden itibaren uygulanması ile çalışma saatlerinin aynı tempo ile devam etmesine karşılık makam ödenekleri 2/3 kadro ödenekleri ödenmemektedir.

Bu durum, esasen eski statüye göre tatmin olmıyan idarecilerin ücretlerini daha da kötü duruma getirmiştir.

Bütün ağırlığı ile okulun bütün tesislerinin milyonlara ulaşan mesuliyeti idarecilere yüklenmekle beraber maddi yönden karşılığı olmamaktadır. Bunların yanında her türlü eğitim ve öğretim sorumluluğu ile personel sorumluluğu da devam etmesine ve aynı zamanda idarî görevlerin dışında derse girmek zorunluluğu taşıyan idarecilerin ödenek durumu henüz bir açıklığa kavuşturulmamıştır. Ve idarî görevler 1/XII/1970 tarihinden beri karşılıksız olarak yürütülmekte veya yaptırılmaktadır.

Bu durum idarecileri malî yönden çok sıkıntılı durumlara düşürmüş, eski durumuna göre taahhüt ettiği borçlarını dahi ödeyemez duruma sokmuştur.

Müdür, müdür yardımcısı ve atelye şeflerinin durumları artık dayanılmaz bir hal almaktadır. Malî husus düzeltilmektadır. Bundan daha fazla fedakârlığın idarecilerden matadır. Bundan daha fazla fedakârlığın idarecilerden beklenilmemesi ve en kısa zamanda yan ödemelerle ilgili hükümlerin tatmin edici bir yönde ve görev mesuliyeti ile orantılı olarak açıklığa kavuşturulması zorunludur.

Yukarıda açıklanan hususlar, yaptığımız inceleme sonucu hizmetin yapılışında eşitlik ilkesinin korunması ve görevin yürütülmesinde emeğin karşılığının mesuliyet ve hizmet süresi oranında olması görüşü benimsenmelidir.

Masalların Dilinden

Çoban ile Davarları

Çobanın biri koyunlarını bir meşeliğe götürmüş, orada üstü palamut dolu bir meşe görmüş. Abasını ağacın altına yaymış, kendisi de tırmanıp yemişleri silkelemiş. Koyunlar palamutları yerken dikkat etmemişler, abayı da yiyivermişler. Çoban ağaçtan inmiş, bir de bakmış ki abası yok. İşi anlamış, koyunlara dönüp : "Sizi hayinler, başkalarına giyinsinler diye yün veririsiniz, benim abamı elimden alırsınız." demiş. İnsanların arasında da bir çoğu elâleme iyilik eder de en yakınlarına etmedikleri kötülüğü komazlar.

Kırlangıç ile Ejder

Kırlangıcın biri gitmiş, bir mahkemenin saçağına yuva kurmuş. Birgün yavrularına yem getirmeğe çıkmış, o sırada bir ejder gelip yavruların hepsini yemiş. Kırlangıç dönüşte bakmış ki yavruları yok, başlamış yanıp yakınmağa. Oradan başka bir kırlangıç geçiyormuş : "Ne yapalım? yavrularını çaldıran kırlangıç bir sen değilsin ya. Daha niceleri nin başına geldi." diyerek arkadaşını avutmak istemiş. Ama öteki kırlangıç : "Ben asıl yavrularımın öldüğüne yanmıyorum, böyle bir yerde, zavallıların korunması gereken bir yerde başıma bu belâ geldi diye yanıyorum." demiş. Bir belâ, beklenmedik bir yerden gelince bir kat daha acı olur.

Eşeklerin Zeus'tan Diledikleri

Bütün gün yük taşıyıp yorulmak eşeklerin canına tak demiş. Zeus tanrıya elçi gönderip alın yazılarının değiştirilmesini dilemişler. Zeus o işin olmıyacağını anlatmak için : "Siz işeyip işeyip sidiğinizden bir ırmak yaparsınız, o zaman kurtulursunuz." demiş .Eşekler sahi sanmışlar; onun için o gün bu gündür nerede bir eşek sidiği görseler hep durur işemeğe başlarlar. Bu masal insanların meslek topluluklarının ve ulusların alın yazısının değişmiyeceğini göstermek için söylenmiş.

İstanbul Köşesi

Teknik Öğretime Darbe

İbrahim ANLAŞ

TÜTÖS GAZETESİ'nde yayınlanan bir yazımızda, "Teknik Öğretim sorunu bir bakıma Teknik Öğretmenlerin sorunudur, biri alerginden ayrı olarak düşünülemez." diye belirtmiştik. Plânlama örgütünün önerilerine göre, en yararlı eğitim ve öğretim teknik alanda yapılandır. Kalkınma çabası içinde bulunan ülkemizin, daha ileriye atılışlarında en büyük desteği eğitim olacaktır. Aranan ve istenilen eğitim biçiminin de toplumun üretici güçlerine katkıda bulunması gerekir. Toplumda bir sosyal denge yaratacak ve üretimi artıracak olan eğitim biçimi, Teknik Eğitimdir. Gelişen ve gelişmekte olan ulusların tümü Teknik Öğretime ağırlık vermektedir. Bizim, bu anlayışın dışında kalmaya çalışmamız, kalkınma için gösterdiğimiz istek ve çabalarımızla, ters bir tutum içine düşmemize sebep olur. Fakir toplumumuzda üretici güçlerin sırtında geçinen asalakların azaltılması, topluma dinamizmin kazandırılması ve ileri doğru sıçrama, teknik öğretimin başarısına dayanır.

Bir ülkedeki orta öğretim, toplumun bir kesitidir. Orta öğretim öğretmen ve öğrencisiyle, toplumun genel bir perspektifidir. Denilebilir ki, toplum orta öğretimi oluşturan kuruluşların aynasında, kendini görür. Toplumun geleceğe dönük girişimlerinde bu kesimin büyük yeri vardır. Geleceğin iş adamı, üreticisi ve yöneticisi orta öğrenim sıralarında biçimlenir. Kendi toplumumuz için Teknik Öğretimi daha yararlı gördüğümüzden, ülkenin orta öğretiminden söz ederken, daha özel bir alana kaymış bulunan Teknik Öğretimi işaret etmek istiyoruz. Teknik Öğretim, endüstrileşme alanında insan gücü yatırımının bir ifadesidir. Bu insan gücü yatırımından sonuç almak Teknik Öğretmenlerin çalışmalarına bağlıdır. Şu halde Teknik Öğretmenler anlaşılamamaktadırlar. Gelişmeler o derece ilerlemiştir ki, plânlamanın çalışmaları da şüphe ile karşılanacak düzeye erişmiştir. Çünkü; bütün araştırma ve tavsiyelere karşın, Teknik Öğretim kuruluşlarından çıkanlara yeterli iş bulunamakta; bu kuruluşlar Almanya'ya işçi yetiştiren üniteler haline getirilmektedir. Diğer taraftan bu kuruluşlarda yıllardır öğretmenlik yapan Teknik Öğretmenlerin haklı istekleri karşısında hangi amaca hizmet ettikleri belli olmayan tutumlar belirmektedir. Teknik Öğretimimizin istenilen düzeye çıkmamasında, bu inançtaki kişilerin büyük etkisi olmuştur. Özellikle Teknik Öğretmenlerin karşısında olan tutumlar şöyle sıralanabilir :

1 — Dünyada çok az sayıda eşine rastlanabilecek Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu gibi bir okul kuruluş kanununa kavuşturulmalıdır.

Milyara varan yatırım bir bakanın dudakları arasından çıkacak sözlere terkedilmiştir.

2 — Yurdun çeşitli iş alanlarında başarılı görevlerde bulunan Teknik Öğretmenlerin seslerini kısmak için, okulun programlarında operasyona girişilmiş ve yetişenlerin zayıflatılmasına çalışılmıştır.

3 — Bununla da başarıya ulaşamıyan karşı tutumcular, Teknik Öğretmenlerin karşısına kolayca kendi çıkarlarına alet edebilecekleri gruplar çıkarmışlardır. Teknik Öğretmenlerin mesleklerini terketmelerine çare aramadan başka tip okulların kurulmasına çalışmak başka türlü yorumlanamaz.

4 — Son bir oyun da ek ders ücretleri üzerinde oynanmaktadır. Gazetelerden öğrenildiğine göre, Teknik Öğretmenlerin aylıkları karşılığı olarak okutacakları ders saati artırılmıştır. Değişen yaşam koşullarına bakılmadan, ders ücretleri 10 lira olarak bırakılmıştır. Bu son duruma göre aylıklardaki artmalarla birlikte Teknik Öğretmenlerin mesleklerinden uzaklaşmasını hızlandıracak biçimde gelişerek ortaya çıkmaktadır. Böylece, özlemi çekilen "evet efendimci gruplar iş başında tutulacak; Teknik Öğretmenlerin "Canı cehenneme" denilecektir.

Bu gidişin sonunda Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu da gereksizdir, diye kapatılabilir. Ancak; bütün bu karşı tutum ve çabalar çalışma gücümüzü kırmıyacaktır. Uyanık Teknik Öğretmenlere sesleniyoruz...

Gerçek değerinizin bilindiği, her türlü isteğinizin yerine getirileceği iş alanları vardır. Bunu, karşı tutumcular da bilmektedirler. Fakat; Teknik Öğretimi yetersiz ellerde bırakmayınız. Toplumlar, güçlü, inançlı üyelerinin sorunlara sarılarak karşı güçleri ezmesi ile yükselir. Teknik Öğretimi yalnız ve kimsesiz bırakmayınız. İndirilmek istenen darbeye karşı durmanın zamanıdır.

..... Hak beraber koşar hakka doğru koşanla.....

Fazla çalışan öğretmenin emeğinin karşılığı ödenmemektedir.

İNCELEMELER İNCELEMELER İNCELEMELER İNCELEMELER İNCELEMELER

Ek Ders Görevi Ücretlerinin Vergilenmesi ve Yöneticilerin Durumu

Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğünün Valilik lere yayınladığı 16.1.1971 tarih ve 2176 - 34/9517 sayılı genelge ile 1322 ve 1327 sayılı kanunların uygulamasında, çeşitli aylık ve ödeneklerin ne suretle vergiye tabi tutulacağı hakkındaki yazılarında vergilendirmenin 193 sayılı gelir vergisi kanununun, 484 sayılı kanunla değişik 104 ncü maddesine göre yapılacağı belirtilmiştir.

Bu durum karşısında öğretmen ders ücretlerinin vergilendirilmesinde aşağıda açıklanan adaletsizlikler meydana gelmektedir :

1 — Bugüne kadar yapılan uygulamada, öğretmen ders ücretlerinin vergilendirilmesi; maaşın dışında tutularak numaralı vergi cetvelinin indirimsiz sütununa göre yapılırdı.

"BU İNCELEME YAZISI, İZMİR MOTOR SANAT ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ AHMET MUHTAR FİLDİŞ'İN BAŞKANLIĞINDA FAHRETTİN ORBAY, MEHMET ATMACA VE YILMAZ ALTAY'DAN OLUŞAN BİR KOMİSYON TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

Böylece;

a) Öğretmenin haftalık ücretli saati ne kadar olursa olsun vergi kesildikten sonra saat başına alınan net ücret bütün öğretmenler arasında çok az farkla eşit olurdu.

b) Öğretmenin kıdemi değişik dahi olsa, ele geçen saat başına ücret miktarları da eşit olurdu.

Yeni vergi uygulamasına göre ise;

a) Öğretmenlerin haftalık ders saatleri değiştikçe saat başına alınan net ücret tutarı da değişmektedir. Yapılan görev, ders vermek olduğuna göre; saatler değiştikçe alınan net ücretin değişmesi adalet ve eşitlik ilkesine uymamaktadır. Bu da belirli sınıflara göre öğretmenin fazla ders okutmasını engellemektedir. Öğretmen kanuni mecburiyet dışında kalan dersleri okutmak istememektedir.

b) Öğretmenin kıdem değiştikçe, saat başına eline geçen ücret miktarı da değişmektedir. (Cetvel : 1, 2, 3, 4'de aylık ele geçen ücret farkları bunu göstermektedir.)

Örneğin; yeni göreve başlıyan bir öğretmenin saat başına eline geçen ücret miktarı yüksek, mesleğe emek vermiş, tercübe kazanmış, onay görürse, bilgisi genişlemiş bir öğretmenin saat başına eline geçen ücret miktarı düşüktür. Bu durum ise öğretmenler arasında kırılmalara yol açmakta, mesleğe emek vermenin, tecrübeli olmanın mükafatlandırılması şöyle dursun cezalandırılması gibi bir durum yaratmaktadır. (Cetvel 5. de derecelere göre saat başına ele gecen net ücretler gösterilmiştir.)

(Cetvel : 1)

10. DERECEYE İNTİBAK ETMİŞ BİR ÖĞRETMENİN EK DERS ÜCRETİ (BEKÂR)

Ortalama maaşı	Vergisi	Haftalık ders saati	Aylık toplam	Bürüt ücreti	Maaş ve ücret toplamı	Toplam vergi	Maaş vergi	Ücretten düşecek fark vergi	ele geçen aylık ücret	Sadece ücret vergisi	2 tip vergilendirmede fazla kesilen
1440	252	6	24	240	1680	317 —	252 =	65	175	25	40
"	"	8	32	320	1760	330 —	252 =	78	242	37	41
"	"	10	40	400	1840	355 —	252 =	103	297	49	54
"	"	12	48	480	1920	380 —	252 =	128	352	64	64
"	"	14	56	560	2000	392 —	252 =	140	420	80	60
"	"	16	64	640	2080	419 —	252 =	167	473	96	71
"	"	17	68	680	2120	346 —	252 =	184	496	104	80
"	"	18	72	720	2160	436 —	252 =	184	536	112	72
"	"	19	76	760	2200	454 —	252 =	202	558	120	82
"	"	20	80	800	2240	471 —	252 =	219	581	128	91
"	"	21	84	840	2280	471 —	252 =	219	621	137	82
"	"	22	88	880	2320	489 —	252 =	237	643	147	90

CETVEL : 2

7. DERECEYE İNTİBAK ETMİŞ BİR ÖĞRETMENİN EK DERS ÜCRETİ (BEKÂR)

Ortalama maaşı	Vergisi	Haftalık ders saati	Aylık toplam	Bürüt ücreti	Maaş ve ücret toplamı	Toplam vergi	Maaş vergi	Ücretten düşecek fark vergi	ele geçen aylık ücret	Sadece ücret vergisi	2 tip vergilendirmede fazla kesilen
2250	471	6	24	240	2490	559 —	471 =	188	152	25	63
"	"	7	28	280	2530	576 —	471 =	105	175	31	74
"	"	8	32	320	2570	576 —	471 =	105	215	37	68
"	"	10	40	400	1650	611 —	471 =	140	260	49	91
"	"	12	48	480	2730	646 —	471 =	175	305	64	111
"	"	14	56	560	2810	664 —	471 =	193	367	80	113
"	"	16	64	640	2890	699 —	471 =	228	412	96	132
"	"	17	68	680	2930	716 —	471 =	245	455	104	141
"	"	18	72	720	2970	734 —	471 =	263	457	112	151
"	"	19	76	760	3010	734 —	471 =	263	497	120	143
"	"	20	80	800	3050	751 —	471 =	280	520	128	152
"	"	21	84	840	3090	769 —	471 =	298	542	137	161
"	"	22	88	880	3130	786 —	471 =	315	565	112	203

CETVEL : 3

4. DERECEYE İNTİBAK ETMİŞ BİR ÖĞRETMENİN EK DERS ÜCRETİ (BEKÂR)

Ortalama maaşı	Vergisi	Haftalık ders saati	Aylık toplam	Bürüt ücreti	Maaş ve ücret toplamı	Toplam vergi	Maaş vergi	Ücretten düşecek fark vergi	ele geçen aylık ücret	Sadece ücret vergisi	2 tip vergilendirmede fazla kesilen
3550	926	6	24	240	3790	1014 —	926 =	88	152	25	63
"	"	8	32	320	3870	1091 —	926 =	105	215	37	68
"	"	10	40	400	3950	1066 —	926 =	140	260	49	91
"	"	11	44	440	3990	1084 —	926 =	158	272	56	102
"	"	12	48	480	4030	1118 —	926 =	192	288	64	128
"	"	13	52	520	4070	1133 —	926 =	207	313	72	135
"	"	14	56	560	4110	1148 —	926 =	222	338	80	141
"	"	15	60	600	4150	1162 —	926 =	236	364	88	148
"	"	16	64	640	4190	1176 —	926 =	250	390	96	154
"	"	17	68	680	4230	1191 —	926 =	265	415	104	161
"	"	18	72	720	4270	1191 —	926 =	265	455	112	153
"	"	19	76	760	4310	1220 —	926 =	294	466	120	174
"	"	20	80	800	4350	1220 —	926 =	294	506	182	166
"	"	21	84	840	4390	1235 —	926 =	309	531	137	172
"	"	22	88	880	4430	1249 —	926 =	323	557	147	176

CETVEL : 4

2. DERECEYE İNTİBAK ETMİŞ BİR ÖĞRETMENİN EK DERS ÜCRETİ (BEKÂR)

Ortalama maaşı	Vergisi	Haftalık ders saati	Aylık toplam	Bürüt ücreti	Maaş ve ücret toplamı	Toplam vergi	Maaş vergi	Ücretten düşecek fark vergi	ele geçen aylık ücret	Sadece ücret vergisi	2 tip vergilendirmede fazla kesilen
4833	1400	6	24	240	5073	1533 —	1400 =	133	107	25	82
"	"	8	32	320	5153	1551 —	1400 =	151	169	37	132
"	"	10	40	400	5238	1609 —	1400 =	209	191	49	142
"	"	12	48	480	5313	1645 —	1400 =	245	235	64	171
"	"	14	56	560	5393	1665 —	1400 =	265	245	80	215
"	"	16	64	640	5473	1701 —	1400 =	301	339	96	243
"	"	17	68	680	5513	1720 —	1400 =	320	360	104	256
"	"	18	72	720	5553	1739 —	1400 =	339	381	112	269
"	"	19	76	760	5593	1758 —	1400 =	358	402	120	282
"	"	20	80	800	5633	1776 —	1400 =	376	424	128	296
"	"	22	88	880	5713	1814 —	1400 =	414	466	147	325

CETVEL : 5

GÖSTERGE DERECELERİNE GÖRE ÜCRETLE DERS OKUTAN ÖĞRETMENLERİN SAAT BAŞINA ELİNE MİKTARLARI GÖSTERİR CETVEL.

	10 ncu Derece					
6	Saat	Derste	Saat	Başına	Ödenen	175/24 - 7.25 TL.
8	"	"	"	"	"	242/32 - 7.56 TL.
10	"	"	"	"	"	297/40 - 7.42 TL.
12	"	"	"	"	"	352/48 - 7.33 TL.
14	"	"	"	"	"	420/56 - 7.50 TL.
16	"	"	"	"	"	473/64 - 7.39 TL.
17	"	"	"	"	"	496/68 - 7.28 TL.
19	"	"	"	"	"	558/76 - 7.34 TL.
20	"	"	"	"	"	581/80 - 7.26 TL.
	7 nci Derece					
6	"	"	"	"	"	152/24 - 6.20 TL.
7	"	"	"	"	"	175/28 - 6.25 TL.
10	"	"	"	"	"	260/40 - 6.50 TL.
12	"	"	"	"	"	305/48 - 6.35 TL.
14	"	"	"	"	"	367/56 - 6.55 TL.
16	"	"	"	"	"	412/64 - 6.42 TL.
18	"	"	"	"	"	457/72 - 6.34 TL.
20	"	"	"	"	"	520/80 - 6.50 TL.
	4 ncü Derece					
6	"	"	"	"	"	152/24 - 6.33 TL.
10	"	"	"	"	"	260/40 - 6.50 TL.
12	"	"	"	"	"	288/48 - 6.00 TL.
13	"	"	"	"	"	313/52 - 6.01 TL.
15	"	"	"	"	"	364/60 - 6.06 TL.
17	"	"	"	"	"	415/68 - 6.10 TL.
19	"	"	"	"	"	466/80 - 6.13 TL.
20	"	"	"	"	"	506/80 - 6.32 TL.
	2 nci Derece					
6	"	"	"	"	"	107/24 - 4.50 TL.
8	"	"	"	"	"	169/32 - 5.28 TL.
10	"	"	"	"	"	191/40 - 4.77 TL.
12	"	"	"	"	"	235/48 - 4.89 TL.
14	"	"	"	"	"	295/56 - 5.27 TL.
16	"	"	"	"	"	339/64 - 5.27 TL.
18	"	"	"	"	"	381/72 - 5.28 TL.

2 — Belirli bir okulun kadrosunda olup da, başka başka okullarda ders okutan bir öğretmenin, ders ücreti ile okuttuğu derslerin ücretlerinin vergilendirilmesinde ; maaşla birleştirilerek yapılan vergilendirme esasına göre öğretmenin dersleri başka başka okullarda olduğu için daha fazla vergi ödemektedir. (Cetvel 6 da bu durum 5 adet örnekle açıklanmıştır).

CETVEL : 6

6 INCI DERECEDE 2600 TL. ORTALAMA MAAŞLI BİR ÖĞRETMENİN HAFTALIK SAATLERİNİN BÖLÜNTÜSÜNE GÖRE ÖDEDİĞİ VERGİ FARKLARI :

Haftada	2 şer	Saat	5	okulda	dersi varsa	175 TL. Kesinti
"	10	"	1	"	"	140 TL. "
						35 TL. Fazla Öder
"	4 er	"	5	"	"	310 TL. Kesinti
"	20	"	1	"	"	280 TL. "
						30 TL. Fazla Öder
"	2 şer	"	2	"	"	70 TL. Kesinti
"	4	"	1	"	"	52 TL. "
						18 TL. Fazla Öder
"	6 şar	"	3	"	"	261 TL. Kesinti
"	18	"	1	"	"	245 TL. "
						16 TL. Fazla Öder
"	2 ve 17	"	2	"	"	280 TL. Kesinti
"	19	"	1	"	"	272 TL. "
						8 TL. Fazla Öder

Örneğin; 6. derecede 2600 lira ortalama maaşlı ve maaş vergisi 594 lira olan bir öğretmenin, bir okulda 2 saat, diğer okulda 2 saat ücretli dersi olsa haftada 4 saatlik ücret-

(Devamı Sayfa 3'de)

TÜTÖS — Aylık Meslek Gazetesi. TÜRKİYE TEKNİK ÖĞRETMENLER SENDİKASI adına Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : **M. Emin ZORKUN,** Teknik Yönetmen : **Yunus ÖCAL** Adres : TÜTÖS Gazetesi P. K. 199 — ANKARA — İdare yeri : Menekşe Sokak No. 6/3 Yenişehir - Ankara. Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez. Ticarî ilân ve reklâmlar pazarlığa tabidir. Gazetenin adı anılmadan yazılar yayınlanmaz. Abone : Yıllık 6, altı aylık : 3 liradır. **Dizgi ve tertip : TÖYKO matbaası** Tel :10 41 68 ANKARA — **Baskı : Yargıçoğlu Matbaası**